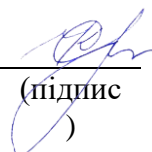

**Методичні рекомендації
для самостійної роботи студентів
за навчальною дисципліною**
Література німецькомовних країн
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
галузь знань	03 Гуманітарні науки (шифр і назва)
спеціальність	035 Філологія (шифр і назва)
освітня програма	Німецька мова та література і переклад та англійська мова; Німецька мова та література і переклад; Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова
спеціалізація	035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька; 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

Методичні рекомендації схвалено на засіданні кафедри
німецької філології та перекладу
«26» серпня 2022 року, протокол № 1

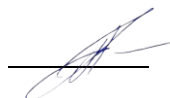
Завідувач кафедри німецької філології та перекладу

(підпис)

Сергій КРИВОРУЧКО
(прізвище та ініціали)

Методичні рекомендації погоджено науково-методичною комісією
факультету іноземних мов
«26» серпня 2022 року, протокол № 5

Голова науково-методичної комісії факультету іноземних мов

Анна КОТОВА

Загальні положення щодо організації самостійної роботи студентів. Самостійна робота студентів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних дисциплін і регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна».

Університет має забезпечувати для осіб, які навчаються, професійну підготовку на рівні кращих університетів світу, формування необхідних фахових і загальних компетентностей, зокрема: *вміння самостійно навчатися і критично мислити.*

Самостійна робота включає: опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань, науково-дослідну роботу.

Навчальний час, відведений на самостійну роботу студента денної та заочної форми навчання, регламентується навчальними планами та робочими навчальними планами.

Зміст самостійної роботи визначається робочою програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками науково-педагогічного працівника.

Методичні матеріали для самостійної роботи студентів повинні передбачати можливість проведення самоконтролю з боку студента. Для самостійної роботи рекомендується відповідна наукова та професійна монографічна і періодична література.

Контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу, є обов'язковим. Форми контролю визначаються робочою програмою навчальної дисципліни і можуть включати виконання контрольних робіт, включених до навчального плану, курсових робіт, індивідуальних завдань, тестів, розрахунково-графічних робіт, рефератів, винесення самостійно засвоєного матеріалу на підсумковий семестровий контроль (разом з матеріалом, що вивчався при проведенні аудиторних навчальних занять) тощо.

Зміст та організація самостійної роботи студентів за навчальною дисципліною «Література німецькомовних країн» на 3-му курсі (денне відділення) та 4-му курсі (заочне відділення). Відповідно до навчального плану, загальний обсяг навчальної дисципліни для студентів денної форми навчання складає 3 кредити, тобто 90 годин; для студентів заочної форми навчання – 5 кредитів, тобто 150 годин. Обсяг самостійної роботи на денному відділенні складає 58 годин, на заочному відділенні – 140 годин.

Розподіл годин для самостійної роботи по темах

Назви розділів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с. р.		л	п	с. р.
1	2	3	4	7	8	9	10	13
Тема 1. Модернізм: поняття, історичне підґрунтя, ознаки.	6	2		4	10,5	0,5		10
Тема 2. Натуралізм.	6	2		4	10,5	0,5		10
Тема 3. Віденський модерн.	7	2		5	11	1		10
Тема 4. Символізм.	7	2		5	10,5	0,5		10
Тема 5. Експресіонізм і дадаїзм.	6	2		4	10,5	0,5		10
Тема 6. Література Веймарської республіки.	8	4		4	11,5	1,5		10
Тема 7. Література вигнання.	6	2		4	10,5	0,5		10
Тема 8. Повоєнна література.	6	2		4	10,5	0,5		10
Тема 9. Німецькомовна література з України.	8	4		4	11,5	1,5		10
Тема 10. Література 1950-х рр.	6	2		4	10,5	0,5		10
Тема 11. Література 1960-х рр.	6	2		4	10,5	0,5		10
Тема 12. Література 1970-х рр.	6	2		4	10,5	0,5		10
Тема 13. Література 1980-х рр.	6	2		4	11	1		10
Тема 14. Література об'єднаної Німеччини.	6	2		4	10,5	0,5		10
Усього годин	90	32		58	150	10		140

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Форми контролю	Кількість годин	
			денна форма	заочна форма
6-й семестр (денна), 7-й семестр (заочна)				
Тема 1.	Модернізм: поняття, історичне підґрунтя, ознаки. Ознайомитися з відповідними розділами в літературних джерелах (1,2)	Усне опитування, перевірка практичного завдання	4	10
Тема 2.	Натуралізм. Ознайомитися з теоретичним матеріалом (1,2). Прочитати "Ткачі", "Стрілочник Тіль" Г. Гауптмана.	Усне опитування, перевірка практичного завдання	4	10
Тема 3.	Віденський модерн. Ознайомитися з теоретичним матеріалом (1,2). Прочитати "Лейтенант Густль" А.Шніцлера, "Лист лорда Чандоса" Г. ф. Гофмансталя.	Усне опитування, перевірка практичного завдання	5	10
Тема 4.	Символізм. Ознайомитися з теоретичним матеріалом (1,2). Прочитати "Альгабаль" Ш. Георг, "Нотатки Мальте Лявридса Бригге" Р.М. Рільке.	Усне опитування, перевірка практичного завдання	5	10
Тема 5.	Експресіонізм і дадаїзм. Ознайомитися з теоретичним матеріалом (1,2). Прочитати вірші Г. Бенна, "Перетвілення", оповідання Ф. Кафки.	Усне опитування, перевірка практичного завдання	4	10

Тема 6.	Література Веймарської республіки. Ознайомитися з теоретичним матеріалом (1,2). Прочитати "Берлін. Александерплац" А. Дьобліна, "Смерть у Венеції" Т. Манна, "Марш радецького" Й. Рота, "Асторія" Ю. Зойфера.	Усне опитування, перевірка практичного завдання	4	10
Тема 7.	Література вигнання. Ознайомитися з теоретичним матеріалом (1,2). Прочитати "Матінка Кура та її діти" Б. Брехта, "Екзиль" Л. Фейхтвангер.	Усне опитування, перевірка практичного завдання	4	10
Тема 8.	Повоєнна література. Ознайомитися з теоретичним матеріалом (1,2). Прочитати оповідання В. Борхерта.	Усне опитування, перевірка практичного завдання	4	10
Тема 9.	Німецькомовна література з України. Ознайомитися з теоретичним матеріалом (1,2). Прочитати вірші П. Целана, Р. Ауслендер.	Усне опитування, перевірка практичного завдання	4	10
Тема 10.	Література 1950-х рр. Ознайомитися з теоретичним матеріалом (1,2). Прочитати вірші Е. Яндля.	Усне опитування, перевірка практичного завдання	4	10
Тема 11.	Література 1960-х рр. Ознайомитися з теоретичним матеріалом (1,2). Прочитати "Die Physiker" Ф. Дюрренматта.	Усне опитування, перевірка практичного завдання	4	10
Тема 12.	Література 1970-х рр. Ознайомитися з теоретичним матеріалом (1,2). Прочитати "Маліна" І. Бахман.	Усне опитування, перевірка практичного завдання	4	10
Тема 13.	Література 1980-х рр. Ознайомитися з теоретичним матеріалом (1,2). Постмодернізм. Прочитати "Піаністка" Е. Єлінек, "Парфюмер" П. Зюскінда, "Сестра сну" Р. Шнайдера,	Усне опитування, перевірка практичного завдання	4	10
Тема 14.	Література об'єднаної Німеччини. Ознайомитися з теоретичним матеріалом (1,2). Прочитати "Читець" Б. Шлінка, "Сонячна алея" Т. Бруссіга.	Усне опитування, перевірка практичного завдання	4	10
Усього годин			58	140

Форми контролю та критерії оцінювання. Для контролю засвоєння навчального матеріалу у рамках аудиторної роботи на денному відділенні проводиться опитування з матеріалу, відведеного на самостійний розгляд. Заключний контроль (залік) проводиться у формі письмової контрольної роботи. Відповідні критерії оцінювання наведено в Робочій програмі навчальної дисципліни.

Прогнозований результат. У результаті самостійної роботи студенти мають зокрема:

знати: основні етапи літературного процесу в німецькомовних країнах к. ХІХ – поч. ХХІ ст., основні літературні напрями і школи та специфіку їхнього виникнення і розповсюдження в різних країнах, філософсько-естетичні засади літературних напрямів і шкіл, творчість визначних представників німецькомовної літератури вказаного періоду й тексти ключових творів, специфіку літературного процесу Австрії, Німеччини, Швейцарії, умови виникнення й особливості німецькомовної літератури з України;

вміти відтворити основні етапи історії німецькомовної літератури к. XIX – поч.. ХХІ ст. та окреслити її місце в європейському історико-літературному процесі, охарактеризувати основні філософсько-естетичні напрями й творчість їх визначних представників, надати інтерпретацію ключових творів вказаного періоду, пояснити літературного процесу Австрії, Німеччини, Швейцарії.

Згідно з вимогами освітньої-професійної програми студенти мають досягти наступних програмних результатів:

ПРН1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями німецькою мовою усно та письмово, використовувати цю мову для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН3. Організувати процес свого навчання та самоосвіти.

ПРН4. Розуміти загальні суттєві характеристики реальності (фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства).

ПРН6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН8. Знати та розуміти систему мови і загальні властивості літератури, вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН13. Аналізувати й інтерпретувати літературні твори, визначати їхню специфіку та місце в літературному процесі.

ПРН14. Використовувати німецьку мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та перекладознавчий аналіз німецькомовних текстів різних стилів і жанрів.

Рекомендована література

Основна

1. Мізін К.І. Історія німецької літератури: від початку до сьогодення. – Вінниця: Нова книга, 2006.
2. Fiskova S. Geschichte der deutschen Literatur in Perioden, Entwicklungsrichtungen, Ideen und Namen: Methodisches Handbuch. – Львів: ПАІС, 2003.
3. Žmegač V. Kleine Geschichte der deutschen Literatur. Von den Anfängen bis zur Gegenwart. – 5. aktual. Aufl. – Berlin: Cornelsen, 1993.

Допоміжна

1. Вікно в світ. (Література Астрії). – 1998. – № 2.
2. Вікно в світ. (Література Німеччини). – 1999. – № 2.
3. Волощук Є. Чарівна флейта Модерну. Духовно-естетичні тенденції німецькомовної модерністської літератури ХХ ст. у ліриці Р. М. Рільке, прозі Т. Манна, драматургії М. Фріша. – Київ: ВД Дмитра Бураго, 2008. – 528 с.
4. Мірошніченко М.Ю. Роман Роберта Вальзера «Розбійник»: поетика маргінального / М.Ю. Мірошніченко // Пізнавати кордони – переступати кордони – долати кордони / упор. Г.Р. Брітнахер, Є.В. Волощук, О.П. Чертенко. – К.: Вид. дім Дмитра Бураго, 2011. – С. 172-183.
5. Мірошніченко М.Ю. Специфіка художнього світу Мартіна Вальзера : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.01.04 / М.Ю. Мірошніченко. – Дніпропетровськ, 2006. – 20 с.
6. Рихло П.В. Поетика діалогу. Творчість Пауля Целана як інтертекст. Монографія. – Чернівці: Рута, 2005. – 583 с.

7. Шалагінов Б. Романтики і модерністи. Нариси з історії німецької літератури та естетики XIX–XX століть. – Київ: Видавничий дім "Києво-Могилянська академія", 2020. – 224 с.
8. Шахова К. О. П'ять німецьких лауреатів Нобелівської премії з літератури: Г. Гауптман, Т. Манн, Г. Гессе, Г. Белль, Г. Грасс: Посібник. — К.: Юніверс, 2001. – 203 с.
9. Barner W., de Boor H., Newald R. Geschichte der deutschen Literatur von 1945 bis zur Gegenwart. Edition: 2. aktualisierte und erw. Aufl. – München: C.H. Beck, 2006. – 1295 S.
10. Die Wiener Moderne: Literatur, Kunst und Musik zwischen 1890 und 1910. Hrsg.: Wunberg, Gotthard. Mitarb.: Braakenburg, Johannes J. – Leipzig: Reclam, 2000. – 728 S.
11. Kiesel H. Geschichte der deutschsprachigen Literatur 1918 bis 1933. – München: C.H. Beck, 2017. – 1304 S.
12. Kritisches Lexikon zur deutschsprachigen Gegenwartsliteratur: KLG / hrsg. von Heinz Ludwig Arnold. – München: Ed. Text + Kritik.
13. Magris, Claudio. Der habsburgische Mythos in der modernen österreichischen Literatur. – Wien: Paul Zsolnay Verlag, 2000. – 416 S.
14. Roman oder Leben: Postmoderne in der deutschen Literatur / hrsg. von Uwe Wittstock. – Leipzig: Recla, 1994. – 245 S.
15. Sprengel P., Schutte J. Die Berliner Moderne 1885-1914. – Stuttgart: Reclam.1987. – 722 S.
16. Sprengel P. Geschichte der deutschsprachigen Literatur, 1870-1900: von der Reichsgründung bis zur Jahrhundertwende. – München: C.H. Beck, 1998. – 825 S.
17. Sprengel P. Geschichte der deutschsprachigen Literatur 1900-1918: Von der Jahrhundertwende bis zum Ende des Ersten Weltkriegs. – München: C.H. Beck, 2004. – 924 S.

**Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті,
відео-лекції, інше методичне забезпечення**

1. <http://blog.zeit.de/schueler/literatur/>
2. <http://gutenberg.spiegel.de/>
3. <http://literaturkritik.de/>
4. <http://www.li-go.de/definitionsansicht/ligostart.html>
5. http://www.literaturwelt.com/autoren/autoren_a.html
6. <http://www.prostory.net.ua/>